نام ونام خانوادگی:	باسمه تعالی	تاریخ امتحان :۱۴۰۲/۱۰/۱۸
نام پدر :		زمان شروع :۸ صبح
نام درس :فارسی (۳)	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد اداره آموزش و پرورش ناحیه دو یزد دبیرستان دخترانه شاهد امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	مدت زمان امتحان :۷۵ دقیقه
نام کلاس :		تعداد سؤال:۳۳ تعداد صفحه :۴

دانش آموزان عزیز ، سوالات را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نام و نام خانوادگی دبیر : نمره به عدد : نمره به حروف :

ردیف	سؤالات	بارم
۱	**قلمرو زبانی: (۷ نمره)**	
	الف ـ معنی لغات: (۱ نمره)	۰/۲۵
	۱ ـ معنی لغات مشخص شده را بنویسید:	۰/۲۵
	الف ـ تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته	
	ب ـ گفت: تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب.	
	۲ ـ معنای درست واژ ه های مشخص شده زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید:	۰/۲۵
	الف ـ برکش ز سر این سپید معجر (روسری –صخره)	۰/۲۵
	ب ـ ای عزیز به خدا رسیدن فرض است .(آسان ـ ضروری)	
	ب ـ املا: (۲ نمره)	
	۳ ـ در هر یک از موارد زیر یک غلط املایی وجود دارد ، آن ها را بیابید و شکل صحیح آن ها را بنویسید:	
	الف ـ نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شبح تو گفتن که تو در وهم نیایی.	۰/۵
	ب ـ در خبر است از سرور کاینات و مفخر موجودات و رحمت عالمیان و سفوت آدمیان .	۰/۵
	۴ ـ املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید:	
	الف ـ پیرمرد از داخل (کازیه –کاذیه) روی میز یک پاکت کهنه را برداشت.	۰/۲۵
	ب ـ با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است مارا (فراقتی ـ فراغتی) است که جمشید جم نداشت	۰/۲۵
	۵ ـ با توجه به معنا املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید:	۰/۵
	الف ـ (مسطور –مستور) پوشیده ب ـ (عن غریب –عن قریب) به زودی	
	ج ـ دستور زبان: (۴ نمره)	
	۶ ـ در نوشته زیر:	
	منّت خدای را عزّ و جلّ ، که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.	
	الف ـ در جمله پایانی مورد حذف کدام است؟( ) نوع حذف را بنویسید( )	۰/۵
	ب ـ برای واژه « قربت» یک واژه هم آوا بنویسید. ( )	۰/۲۵
	ج ـ یک حرف پیوند هم پایه ساز مشخص کنید.( )	۰/۲۵
	۷ـ در کدام یک از موارد زیر فعل مشخص شده از لحاظ کار برد معنایی ،« اسنادی» است؟	۰/۲۵
	زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست	

www.kanoon.ir

	۸ ـ با توجه به عبارت زیربه سوالات پاسخ دهید: **کاملاً خسته شده بودم اما باخود گفتم باید ده فرسخ راه را پیموده به محل استقرار نیرو های خودی بروم.** **الف ـ نام وابسته وابسته مشخص شده را بنویسید.** ۰/۲۵ **ب ـ نوع مضارع فعل « بروم» چیست؟** ۰/۲۵ **ج ـ نقش دستوری واژه« کاملاً» چیست؟** ۰/۲۵ **۹ ـ کدام یک از ترکیب های مشخص شده در بیت زیر وصفی و کدامیک ترکیب اضافی است؟** ۰/۵ **« تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند** **۱۰ ـ در کدام یک ازموارد زیر نقش دستوری « مسند» به کار رفته است؟** ۰/۲۵ **الف ـ محبّت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند.** **ب ـ پروانه قوت از عشق آتش خورد، بی آتش قرار ندارد.** **۱۱ ـ در گرو های اسمی زیر یک « صفت مضاف الیه» و یک« مضاف الیه مضاف الیه »مشخص کنید:** **الف ـ قدرت این نویسنده ب ـ وسعت استان کرمان** ۰/۵ **۱۲ ـ در عبارت زیرنقش دستوری هر یک از موارد مشخص شده را بنویسید:** **الف ـ هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش** ۰/۵ **۱۳ ـ در عبارت زیر نقش دستوری ضمیر مشخص شده را بنویسید:** **بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.** ۰/۲۵	
۲	**قلمرو ادبی : (۵ نمره)** **الف ـ آرایه های ادبی: (۳ نمره)** **۱۴ ـ در هریک از موارد زیر قسمت های مشخص شده کدام آرایه های ادبی را پدید آورده اند؟** ۱ **الف ـ گر آتش دل نهفتـه داری سوزد جانت به جانت سوگند** **ب ـ در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند.** **ج ـ درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته.** **د ـ در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است** **۱۵ ـ آرایه های مربوط به هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید:** ۱ **الف ـ در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت (مجاز _ استعاره)** **ب ـ عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل یکسان می کند پست و بلند راه را (اسلوب معادله ـ تشبیه)** **ج ـ نی حـریف هرکه از یاری بریـــد پرده هایش پرده های ما درید (جناس ـ حس آمیزی)** **د ـ آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (تضمین ـ تلمیح)** **۱۶ ـ در تشبیه به کار رفته در مصرع دوم بیت زیر، « مشبه به» را مشخص کنید:** **بر کن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند** ۰/۲۵ **۱۷ ـ در نوشته زیر، بین کدام کلمات آرایه « سجع» دیده می شود؟( )** **طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.** ۰/۵	

www-kanoon.ir

	۱۸ ـ در بیت زیر کدام یک از قسمت های مشخص شده معنی مجازی دارند؟ **ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است**	۰/۲۵
	ب ـ تاریخ ادبیات : (۱ نمره)	۰/۵
	۱۹ ـ نام پدید آورندگان هریک از آثار زیر را بنویسید: **الف ـ مثل درخت در شب باران ( ) ب ـ فیه ما فیه( )**	
	۲۰ ـ نام نویسنده کدام یک از آثار زیر نادرست است؟ **الف ـ فی الحقیقه العشق : شهاب الدین سهروردی ب ـ تمهیدات:عطار نیشابوری**	۰/۲۵
	۲۱ ـ کدام یک از آثار زیر از« احمد عربلو » است؟ **الف ـ قصه شیرین فرهاد ب ـ روایت سنگر سازان**	۰/۲۵
	ج ـ حفظ شعر: (۱ نمره)	
	۲۲ ـ بیت زیر را کامل کنید: **دست از مس وجود چو مردان ره بشوی .....**	۰/۵
	۲۳ ـ هر یک از بیت های زیر با کدام مصرع کامل میشود؟ **الف ـ آینه نگاهت پیوند صبح و ساحل .....** **۱ ـ لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ۲ ـ بیداری ستاره در چشم جویباران**	۰/۵
	ب ـ باز آ که در هوایت خاموشی جنونم ..... **۱ ـ کاین گونه فرصت از کف دادند بیشماران ۲ ـ فریاد ها برانگیخت از سنگ کوهساران**	
۳	**قلمرو فکری : (۸ نمره)**	
	الف ـ درک مطلب : (۴ نمره)	
	۲۴ ـ مفهوم هر یک از قسمت های مشخص شده را بنویسید: **الف ـ در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت**	۰/۵
	ب ـ ابر و باد و مه و خورشید و فلک درکارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	۰/۵
	ج ـ گفت آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه گفت در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست	۰/۵
	د ـ هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد	۰/۵
	۲۵ ـ کدام یک از بیت های زیر بر « دشوار و پر خطر بودن راه عشق»اشاره دارد؟ **الف ـ من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بد حالان و خوش حالان شدم** **ب ـ نی حدیث راه پر خون می کند قصّه های عشق مجنون می کند**	۰/۲۵
	۲۶ ـ در بیت زیر منظور از « نیستان» چیست؟ **از نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند**	۰/۲۵
	۲۷ ـ مصرع دوم بیت زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ **گفت: مستی زآن سبب افتان و خیزان می روی گفت: جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست**	

www-kanoon.ir

۰/۵		
۰/۲۵	**۲۸ ـ در بیت زیر، واژه مشخص شده نماد چیست؟** **ای <u>مرغ سحر</u> عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد**	
۰/۲۵	**۲۹ ـ بیت زیر با کدام یک از عبارات داده شده ، ارتباط معنایی دارد؟** **« بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟ یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است»** **الف ـ در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند.** **ب ـ حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب** **ج ـ پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت.**	
۰/۲۵	**۳۰ـ در بیت زیر از قصیده « دماوندیه» منظور از « کُلَه خود سیمین» چیست؟** **از سیم به سر یکی کله خود و آهن به میان یکی کمربند**	
۰/۲۵	**۳۱ ـ عبارت زیر ، به کدام یک از ضرب المثل های داده شده، اشاره دارد؟** **«از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.»** **الف ـ چاه کن همیشه ته چاه است ب ـ از چاله درآمد و به چاه افتاد**	
	ج ـ معنی نثر : (۲ نمره)	
۰/۵	**۳۲ـ هر یک از جملات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید:** **الف ـ وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.**	
۰/۵	**ب ـ خیلی چموش است من می دانم کار دستمان می دهد.**	
۰/۵	**ج ـ یک روز دنیایی به روم چشم داشت.**	
۰/۵	**دـ ای عزیز پروانه قوت از عشق آتش خورد.**	
	د ـ معنی شعر (۲ نمره)	
۱	**۳۳ ـ اشعار زیر را به نثر ساده و روان برگردانید:** **الف ـ تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند**	
۰/۵	**ب ـ هر کسی از ظنّ خود شد یار من**	
۰/۵	**ج ـ تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی**	
	موفق باشید	